

کشور خودمان شما کدام ارکستر را سراغ دارید که برای هر دوازده روز یک مرتبه برنامه کنسرت داشته باشند؟ هیچ یک از ارکسترهای ما اینچنین نیستند حتی ارکستر سمفونیک تهران هم در نهایت هر یکی - دو ماه یک اجرا خواهد داشت و البته همراه با یکسری برنامه‌های تکراری! همین حالا ارکستر صدا و سیما مشغول ساخت سایت است و از این به بعد یک سایت رسمی خواهیم داشت که اغلب کارهای سخت افزاری آن انجام شده است. این در حالی است که هیچ کدام از دیگر ارکسترهای کشورمان حتی سایت هم ندارند!

■ آیا ارکستر صدا و سیما شرایط اجرا در خارج از کشور را دارد؟

بله پیگیری بخش روابط بین‌الملل ارکستر از طریق روابط بین‌الملل خود سازمان صدا و سیما است، در تلاش هستیم تا بتدریج ارکستر را به سوی جشنواره‌های بین‌المللی سوق بدهیم، البته صحبت‌هایی در این زمینه شده اما تا پیش از اردیبهشت سال ۹۹ صحبتی در این زمینه نخواهیم کرد تا کارهای‌مان قدری به نتیجه برسد و امیدوارم که مخاطبان هم با حضور در کنسرت ارکستر صدا و سیما ما را همراهی کنند، دست به برنامه‌ریزی‌هایی برای سال پیش رو زده ایم؛ هر چند که صحبت درباره موفقیت آنها به شکل آتی و در کوتاه مدت ممکن نیست. در حال حاضر با دو چشم‌انداز روبه‌رو هستیم، برنامه‌های کوتاه مدت و برنامه‌های بلند مدت. برنامه‌های کوتاه مدت ارکستر شامل تکمیل کادر ارکستر بود که تا اندازه قابل توجهی دست به برطرف کردن نقاط ضعف و کمبودهای‌مان زده‌ایم.از سوی دیگر تمرینات گروه هم با دقت و وسواس بیشتری انجام می‌شود.

■ با توجه به تجربه رهبری در ارکستر سمفونیک تهران دیدگاه شما نسبت به این ارکستر چیست؟ بویژه که این اواخر حواشی هم گریبانگیر این ارکستر شد.

پاسخ این سؤال را باید در ضعف مدیریتی جست‌وجو کرد، در همین مجموعه تالار وحدت دوستانی مشغول فعالیت هستند که اگر از حضور و تجربه آنان در رأس فعالیت‌هایی از قبیل مدیریت‌های اداری بهره گرفته شود آن وقت است که در ارکستر سمفونیک تهران تنها به یک مدیر هنری مجرب نیاز داریم. طی همین سه-چهار سال گذشته چند رهبر ارکستر خوب که ترجیح می‌دهم اشاره‌ای به‌نام آنان نداشته باشم قدم به ارکستر گذاشتند اما عمر حضور آنان در نهایت به یک سال رسید. افراد مذکور هنرمندان بزرگی بوده و هستند منتهی مدیران خوبی نبودند اما در بحث مناسبات اداری از اطلاعات لازم برخوردار نبودند. اینکه هم مدیریت هنری و هم مدیریت اداری به یک نفر سپرده شود که کار صحیحی نیست! هر کسی باید در تخصص کاری خودش مشغول کار شود. این مسئولیت‌ها که به رهبر ارکستری سپرده می‌شود که تازه از خارج آمده نتواند مطلوبی به‌دنیا ن‌دارد؛ حتی برعکس هم مسأله ساز است. به نظر شما آیا درست است یک رهبر ایرانی را وسط بروکسل به‌عنوان مدیر هنری انتخاب کنند! خب رهبر ارکستر نیازمند اطلاع از قوانین و حتی فرهنگ کشوری است که در آن مشغول فعالیت می‌شود. ■ برگزاری جشنواره موسیقی چه تأثیری در تعامل میان سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دارد؟

قطعاً بی‌تأثیر نخواهد بود و همین اتفاقی که در خلال برپایی این جشنواره شاهد وقوع آن هستیم به نوعی تعامل و ارتباط بین این دو ارگان بزرگ است.

گروه فرهنگ و ارشاد

گفت‌وگو با آرش امینی رهبر ارکستر سمفونیک صدا و سیما درباره حضور در جشنواره موسیقی فجر

ارتقای ارکسترها در گرو برنامه ریزی جدی

نداسیجانی
فجرنگار

چندانی از سوی آن نیستیم.

بگذارید ابتدا قدری کلی‌تر پاسخ سؤال‌تان را بدهم و بعد به سراغ خود ارکستر صدا و سیما بروم. شاید به‌عنوان یک مخاطب چنین سؤالی برای شما طرح شود که چرا این ارکستر تا به امروز کنسرتی به شکلی که مرسوم است برگزار نکرده و شاید در نهایت دو-سه سالی یک مرتبه در خلال برپایی جشنواره‌هایی از این دست شاهد اجرایی از آن بوده باشیم. مسأله‌ای که نباید از آن غافل شد اهمیت نقش اداره‌کنندگان ارکسترها در چگونگی پیشبرد اهداف‌شان است. این ارکستر در رأس هرم خود از دو بخش مهم تشکیل شده، نخستین و مهم‌ترین بخش همان حوزه مدیریتی است که بخش اداری را دربرمی‌گیرد. مدیریت اداری ارکستر زیر نظر مرکز موسیقی صدا و سیما اداره می‌شود که در حال حاضر آقای نراقیان، از مدیران جوان و با انگیزه سازمان این مسئولیت را بر عهده دارد. اما بخش دوم این مدیریت را مدیر هنری یا همان رهبر ارکستر به عهده دارد، فردی که برنامه‌های ارکستر را برای یک فصل هنری آماده و تدوین می‌کند. برنامه‌هایی که باید هدفمند باشد، به این دلیل که اگر یک فصل هنری را ۹ ماه در نظر بگیریم این رهبر ارکستر است که باید خوراک هنری اعضای گروه و مخاطبان را تهیه کند و برنامه‌ریزی برای نخستین تا آخرین قدم بر اساس هدایت آنان شکل

می‌گیرد؛ این اتفاقی ست که حتی در دیگر ارکسترهای اصلی کشورمان نظیر ارکستر سمفونیک هم رعایت نمی‌شود و ما شاهد برنامه‌ریزی دقیقی نیستیم و به‌عنوان یک موزیسین یا حتی مخاطب، ارتباط چندانی میان فعالیت‌ها و برنامه‌های آنان پیدا نمی‌کنید.

■ پس این بی‌هدفی را مشکلی می‌دانید که همه ارکسترهای کشورمان را مبتلا کرده؟

بله و این در حالی ست که اگر نگاهی به عملکرد دیگر ارکسترهای جهان داشته باشید خواهید دید که آنجا کمترین ردی از این اوضاع بی‌برنامه و بی‌هدف نیست! در سایر کشورها شرایط به این منوال است که رهبر فلان ارکستر از همان ابتدا می‌گوید که در این فصل هنری کارمان را به‌عنوان مثال با موسیقی دوره «باروک» شروع می‌کنیم، مخاطبان را کنسرت به کنسرت پیش می‌بریم تا در آخر فصل به موسیقی قرن بیستم برسیم. این تنها یک سبک از برنامه‌ریزی‌هایی است که در ارکسترهای خارجی شاهد آنها هستیم؛ این را گفتم که بداند مدیر هنری یا همان رهبر ارکستر در کنار مدیریت اداری است که فعالیت گروه را پیش می‌برد.

■ از چه سالی همکاری خود را با ارکستر آغاز کردید؟ همراهی من با این ارکستر از یک تیرماه سال جاری آغاز شده و با وجود نقدهایی که به کلیت ارکسترهای فعال در

پای صحبت‌های موزیسین‌های حاضر در دو روز اول جشنواره موسیقی فجر

طنین فجر نواخته می‌شود

■ صمد برقی
■ سرپرست گروه موسیقی خنیاگران خیام
■ استان: خراسان رضوی
■ نوع موسیقی: نواحی
■ زمان: جمعه ۲۵ بهمن ساعت ۲۱:۳۰ سالن سوره

همانطور که می‌دانید هزینه برگزاری کنسرت درتهران بسیارسراسام آواراست بویژه برای گروه‌های موسیقی نواحی و گروه‌هایی که از شهرهای دور به تهران می‌آیند بنابراین جشنواره موسیقی فجر فرصت غنیمتی برای این گروه‌ها است. من نوازنده ویلون و کمانچه هستم و سرپرستی گروه «خنیاگران خیام» را برعهده دارم گروهی که دومین حضور خود را تجربه می‌کند اما خود من پیش از این همراه با گروه‌های دیگر در جشنواره شرکت داشته‌ام. این گروه ازخراسان رضوی و شهرمشهد است و آنسامیل آن موسیقی سنتی است و قراراست قطعاتی ازموسیقی فولکلور و در کنار آن قطعاتی از موسیقی دستگاهی اجرا کنیم. در بخش موسیقی دستگاهی سه اثر از زنده یاد پرویز مشکاتیان اجرا خواهد شد و همچنین ۴ قطعه از آثار خودم در بخش موسیقی فولکلور هم موسیقی محلی خراسان شنیده می‌شود. موسیقی در مشهد شرایط خوبی ندارد و بهتراست بگویم موسیقی در مشهد جریان ندارد و رسماً تعطیل است اغلب موزیسین‌ها در شهرمشهد به آموزش موسیقی اشتغال دارند چرا که فضایی برای اجرا نیست بنابراین گروه‌ها نمی‌توانند به لحاظ مالی دوام داشته باشند. گروه‌های موسیقی درمشهد با هزینه شخصی و بدون حمایت هیچ ارگانی دولتی فعالیت دارند. به‌عنوان مثال خود من سال ۸۹ سرپرست یک ارکستر بودم با ۵۰ نوازنده که اجراهای خوبی هم برگزار کردیم اما با گذشت ۱۰ سال از تأسیس آن تمرین‌های ما در ماه یک بارانجام می‌شود و آنچه وجود

دارد صرفاً اشتیاق خود اعضای گروه است. در مشهد اجرای موسیقی هیچ درآمدی ندارد و اصلاً انگیزه‌ای برای تولید کار نیست. تبلیغات شهری که تعطیل است و اگر هم باشد ترس از کنسل شدن کنسرت خواهد بود.

■ ناصر نظر
■ سرپرست ارکستر پارس
■ استان: تهران
■ نوع موسیقی: کودک و نوجوان
■ تاریخ اجرا: جمعه ۲۵ بهمن ساعت ۱۸:۳۰ تالار وحدت

گروه موسیقی پارس در رتبه‌های دور به تهران می‌آیند بنابراین جشنواره موسیقی فجر فرصت غنیمتی برای این گروه‌ها است. من نوازنده ویلون و کمانچه هستم و سرپرستی گروه «خنیاگران خیام» را برعهده دارم گروهی که دومین حضور خود را تجربه می‌کند اما خود من پیش از این همراه با گروه‌های دیگر در جشنواره شرکت داشته‌ام. این گروه ازخراسان رضوی و شهرمشهد است و آنسامیل آن موسیقی سنتی است و قراراست قطعاتی ازموسیقی فولکلور و در کنار آن قطعاتی از موسیقی دستگاهی اجرا کنیم. در بخش موسیقی دستگاهی سه اثر از زنده یاد پرویز مشکاتیان اجرا خواهد شد و همچنین ۴ قطعه از آثار خودم در بخش موسیقی فولکلور هم موسیقی محلی خراسان شنیده می‌شود. موسیقی در مشهد شرایط خوبی ندارد و بهتراست بگویم موسیقی در مشهد جریان ندارد و رسماً تعطیل است اغلب موزیسین‌ها در شهرمشهد به آموزش موسیقی اشتغال دارند چرا که فضایی برای اجرا نیست بنابراین گروه‌ها نمی‌توانند به لحاظ مالی دوام داشته باشند. گروه‌های موسیقی درمشهد با هزینه شخصی و بدون حمایت هیچ ارگانی دولتی فعالیت دارند. به‌عنوان مثال خود من سال ۸۹ سرپرست یک ارکستر بودم با ۵۰ نوازنده که اجراهای خوبی هم برگزار کردیم اما با گذشت ۱۰ سال از تأسیس آن تمرین‌های ما در ماه یک بارانجام می‌شود و آنچه وجود

گروه از ۱۴ تا ۳۰ سال است.

■ علیرضا اشرف پور
■ سرپرست گروه موسیقی «آش»
■ استان: تهران
■ نوع موسیقی: تلفیقی
■ زمان اجرا: جمعه ۲۵ بهمن ساعت ۲۱:۳۰ برج آزادی

از سال ۹۱ با گروه‌های مختلف هنری همکاری داشته‌ام. آهنگسازی، تنظیم و خوانندگی این گروه نیز برعهده من است. ژانر گروه «آش»، موسیقی تلفیقی است و سازبندی‌ها کاملاً غربی بوده که شامل درامز، کیبورد، پیانو، گیتار الکترونیک و... است و در کنسرت پیش رونیز قراراست مجموعه‌ای از قطعات آلبوم «گل کو» که سال ۹۴ منتشرکرده‌ام و همچنین قطعاتی ازآلبوم «دستان» که بهارسال آینده منتشرمی‌شود را اجرا کنیم. درواقع مؤلفه‌هایی از موسیقی سنتی ایران درکنارموسیقی فولکلور(بخشی از موسیقی کردستان و خراسان شمالی) است که به‌همراه بخشی از مؤلفه‌های موسیقی جز وراک با اشعار شعرای بزرگ کلاسیک و معاصر ایران چون اخوان ثالث، شاملو، حافظ، سعدی و مولانا اجرا می‌شود.

■ سهند بهادری
■ سرپرست گروه موسیقی بندش
■ نوع موسیقی: تلفیقی
■ استان: تهران
■ تاریخ اجرا: چهارشنبه ۲۴ بهمن - سالن برج آزادی

شده و طی این دوسال تغییرات کوچکی دراعضای آن به وجود آوردیم. موسیقی مابی کلام است و شروع کارمان موسیقی جز بود وبعدها با تأثیر از موسیقی‌های بلوز، راک و موسیقی شرقی شروع به‌کار کردیم. قرار است در جشنواره سه ترک از موزیسین‌های بزرگ با تنظیم جدید ارائه کنیم. ما یک گروه مستقل هستیم و در این سه سال اجراهای مختلفی برگزار کرده‌ایم اما به این نظرم جشنواره تریبون خوبی برای معرفی گروه‌های تازه‌تأسیس و جوان است. گروه‌هایی که نمی‌توانند از سالن‌های استاندارد و با حداقل هزینه بهرهمند شود.

■ مهدی سواری
■ سرپرست گروه موسیقی «میسان»
■ استان: خوزستان
■ نوع موسیقی: نواحی
■ زمان اجرا: جمعه ۲۵ بهمن ساعت ۱۸:۳۰ سالن سوره

تمرکز گروه موسیقی «میسان» موسیقی فولکلورخوزستان است و بیشتر در این زمینه کار می‌کنیم. شرکت در جشنواره موسیقی فجر تجربه دوم ما است. سال گذشته تم گروه بیشتر موسیقی سنتی بود اما امسال کلاسیک است و ملودی‌ها شادتر است، به

عقیده من جشنواره موسیقی فجر بزرگترین جشنواره موسیقی کشوراست و فرصتی است تا گروه‌های مختلف موسیقی دریک برهه‌زمانی تعریف شده‌دوره‌هم جمع گردند و با آثار یکدیگر آشنا شوند اما متأسفانه شرایط خوبی برای گروه‌های شرکت‌کننده از شهرهای دور وجود ندارد تا کارهای گروه‌های مختلف را از نزدیک ببینیم. به‌عنوان مثال گروه‌مایک روز قبل از جشنواره برای اجرای ۲۵ بهمن از اهواز حرکت می‌کند و ۲۶ بهمن تاریخ برگشت ما است چرا که شرایط اسکان گروه‌های شهرستانی دشوار است با این حساب هیچ فرصتی برای دیدن اجراها نداریم.

■ سبحان مهدی پور
■ سرپرست گروه موسیقی اقبال آذر
■ نوع موسیقی: دستگاهی
■ استان: آذربایجان شرقی
■ تاریخ اجرا: ۲۵ بهمن ساعت ۲۱:۳۰ - سالن خلیج فارس
فرهنگسرای نیلوارن

بخش آوازافشاری است. گروه موسیقی «اقبال آذر» برای اولین باردر جشنواره موسیقی فجر شرکت دارد، جشنواره‌ای ملی و بزرگ‌ترین اتفاق هنری سال که دوستان هنرمند بسیاری در آن شرکت دارند و درواقع این جشنواره ویتربنی برای ارائه آثار و دیده شدن این هنرمندان است و من برخلاف نظر دوستان بر این نظرم جشنواره برای ما موزیسین‌ها است و نباید مسائل سیاسی موجب شود از حضور در آن انصراف بدهیم و فارغ از هر گونه از اتفاقات سیاسی جامعه و مسائل شخصی باید در رویدادهای هنری شرکت کرد، خصوصاً که در این روزگار موسیقی شرایط هنری خوبی ندارد. بنابراین باید هنر خود را ارائه کنیم و در کنار مردم جامعه باشیم.